

Agenda van de Stad

Manifest voor samenwerking
stedelijke partners Almere

17 januari 2012

- **Inhoud**

1. Agenda voor samenwerking	3
2. De uitdagingen van Almere.....	5
3. Een gezamenlijke agenda.....	8
Ondernemende Jeugd.....	10
Knooppunten	13
Centrumgebieden.....	16
Vitale wijken.....	19
Talenten benutten	22
4. Uitvoering.....	23

1. Agenda voor samenwerking

Voor u ligt de Agenda van de Stad 2012-2015. De Agenda van de Stad 2012-2015 is een gezamenlijk product van stedelijke partners in Almere. Voor de lijst met partijen die deze Agenda onderschrijven, verwijzen wij u naar pagina 25.

De Agenda is het resultaat van ambities van zowel gemeente als andere stedelijke partners. Zo is de Agenda een voortzetting van het proces dat de Futuregroep is begonnen.¹ Zij pleitte voor intensieve samenwerking tussen gemeente en maatschappelijke partners, anders werken en extra focus op een aantal voor de stad belangrijke thema's. Eenzelfde pleidooi is terug te vinden in het Oostvaardersakkoord, het bestuursakkoord van het college van B&W voor de periode 2010-2014. De twee pleidooien zijn afgelopen jaar langzaam met elkaar verweven geraakt.

Zowel intern gemeentelijk als met stedelijke partners zijn in de afgelopen maanden de uitdagingen die op Almere afkomen benoemd, wat daarin de prioriteiten zijn en waarvoor samenwerking tussen meerdere partners onontbeerlijk is. Dit heeft vijf thema's opgeleverd waarvan de opstellers van de Agenda van de Stad vinden dat die komende jaren extra aandacht moeten krijgen om te werken aan een Almere als stad van stijging. Bij de opstellers van de Agenda hebben zich, naast de gemeente en de Futuregroep, ook een aantal andere partijen aangesloten: Kamer van Koophandel, Vereniging Bedrijfskring Almere (VBA), een aantal ondernemersverenigingen en vastgoedeigenaren uit de verschillende centrumgebieden, Amarantis en Hogeschool Windesheim.

In 35 jaar is Almere een overzichtelijke stad geworden met betaalbare eengezinswoningen in lage dichtheden middenin in het groen. Dat waren ook precies de kwaliteiten die de peetvaders van Almere voor ogen hadden toen zij de stad ontwierpen. In de wijkpeilingen zien we dat de woning en woonomgeving ook precies datgene is wat Almeerders waarderen aan hun stad. Naast de woningen is het voorzieningenniveau in de stad langzaam volwassen aan het worden. De bouw van het nieuwe stadscentrum, opening van de nieuwe schouwburg, de nieuwe bibliotheek en komst van Hogeschool Windesheim hebben hier een grote bijdrage aan geleverd.

Almere is in 35 jaar uitgegroeid tot een prachtige stad. Onze ambitie als partners is dit zo te houden en waar mogelijk de stad nog sterker en aantrekkelijker te maken. Hiervoor gaan we natuurlijk gewoon verder met wat we al deden. Er zal les worden gegeven in de scholen en gewerkt worden aan verdere uitbreiding van het hoger onderwijs aanbod. Woningcorporaties zullen woningen een onderhoudsbeurt geven en de gemeente zal proberen mensen met schulden uit de schulden te helpen. Ondernemersverenigingen zullen activiteiten ontplooiën om hun winkelgebied te promoten en de Kamer van Koophandel helpt startende ondernemers. Alle partners leveren op hun manier een bijdrage aan het goed functioneren van de stad.

Tegelijkertijd komen er uitdagingen op de stad af waarvan wij als partners weten dat wij deze alleen gezamenlijk ter hand kunnen oppakken. Op tal van punten wordt, veelal in een samenwerking van partijen, al extra geïnvesteerd in de stad. Denk aan de (kwaliteits)impuls in het onderwijs, het Actieprogramma Veiligheid en de vernieuwing van de woningvoorraad en openbare ruimte in de aandachtswijken. Toch vinden wij dat ook op een aantal andere punten extra aandacht nodig is. Deze agenda beschrijft vijf thema's waarop wij partners willen blijven focussen of waaraan wij extra aandacht willen schenken omdat wij vinden dat deze met het oog op de vitaliteit van de stad van belang zijn.

Momenteel hebben alle partijen te maken met de effecten van de moeilijke economische omstandigheden. De extra aandacht die wij aan een aantal thema's willen schenken betekent dan ook niet dat direct er financiën beschikbaar zijn of komen, want het gaat met name om prioriteren, samenwerken en anders werken. Daarom is deze gezamenlijke standpuntbepaling over samenwerking en focus zo waardevol. Door samenwerking en focus denken wij meer kracht te kunnen ontwikkelen, en daarmee de uitdagingen om de positie van Almere als stad van stijging te versterken efficiënter en effectiever aan te kunnen pakken. Met de coalities die wij als partners vormen, willen wij ook de krachten van anderen, denk aan individuen of groepen bewoners of ondernemers, losmaken en/of stimuleren.

De Agenda van de Stad bestaat uit drie delen. Ten eerste wordt in vogelvlucht geschetst welke stadsbrede uitdagingen en welke gebiedsspecifieke uitdagingen op Almere afkomen. Vervolgens worden vijf thema's beschreven waarin op dit moment (extra) samenwerking tussen partners gewenst is. Met de uitwerking van

¹ Futuregroep bestaat uit: de Alliantie Flevoland, Goede Stede, Ymere, Almeerse Scholen Groep, ROC Flevoland, De Schoor, Zorggroep Almere, Politie Flevoland.

de thema's in acties en het benoemen van trekkers van die acties wordt alles concreet gemaakt. Afsluitend gaan we in op de uitvoering van de Agenda van de Stad. In deze slotparagraaf beschrijven we hoe we ervoor zorgen dat de Agenda een dynamische richtingwijzer blijft voor onze samenwerking.

Omdat zowel het College van B&W van Almere als de besturen en directies van andere partijen de Agenda onderschrijven is de Agenda van de Stad een verbintenis waar partners elkaar in de komende jaren op aan kunnen spreken.

2. De uitdagingen van Almere

Stadsbrede uitdagingen

Vitaliteit en uitstraling

Het vitaal houden van de stad brengt uitdagingen met zich mee, waarvan sommigen stadsbreed spelen en anderen juist gebiedsspecifiek zijn. Een stadsbrede uitdaging die op de stad afkomt, is het beheer van de leefomgeving. Almere wordt ouder en het hoge tempo waarin nieuwbouw is gerealiseerd bepaalt nu het tempo van verouderen. Dat geldt voor de openbare ruimte, voor het groenblauwe casco en de infrastructuur. Het wel of niet kunnen investeren in het groen, blauw en grijs heeft directe invloed op de uitstraling van wijken en daarmee op de concurrentiekracht.

Ook op het gebied van de woningvoorraad en woonmilieus komen grote uitdagingen op de stad af. In Almere werd in relatief korte tijd een grote woningvoorraad gerealiseerd. Woningen met name in het middensegment, met als consequentie weinig aanbod aan de onder- en bovenkant van de woningmarkt, en weinig differentiatie in typen woonmilieus. In een toenemend aantal wijken is sprake van een verouderende woningvoorraad; veel woningen uit de jaren '70 en '80 zijn toe aan groot onderhoud en vragen om investeringen in hun duurzaamheid (energiezuinigheid). Een deel van deze woningen is in het bezit van woningcorporaties maar een groot deel is particulier bezit.

De gebrekkige diversiteit in de woningvoorraad oefent weinig aantrekkingskracht uit op (door Almere gewenste) hoger opgeleiden, studenten en pensionados. Beperkt aanbod van bijvoorbeeld seniorenwoningen en appartementen maakt het daarnaast voor ouder wordende Almeerders of Almeerse jongeren lastig te verhuizen naar een woning die meer past bij hun woonwensen. Het beperkte aanbod kan ertoe leiden dat mensen moeten vertrekken uit een wijk waar zij lang hebben gewoond en aan gehecht zijn.

Wat de geschiedenis ons ook leert is dat nieuwbouw bestaande woonwijken niet ongemoeid laat. Nieuwe wijken met nieuwe woningen zorgen voor dynamiek en doorstroming op de woningmarkt. Doorstroming is in beginsel positief, mensen die willen verhuizen kunnen dit. Waakzaamheid is geboden bij de zogenaamde 'selectieve doorstroming'. Hierbij gaat het om doorstroming waarbij mensen die het zich kunnen permitteren vertrekken naar andere delen van de stad (bijvoorbeeld naar nieuwbouw), terwijl tegelijkertijd mensen die niet zo veel mogelijkheden op de woningmarkt hebben noodgedwongen in bepaalde wijken blijven zitten of hier 'automatisch' terecht komen. Anders gezegd: sociaaleconomisch sterkere huishoudens vertrekken en hun plaats wordt ingenomen door huishoudens met een lagere sociaaleconomische positie. Een oververtegenwoordiging van huishoudens met lagere sociaaleconomische positie kan zorgen voor kwetsbaarheid van wijken en haar bewoners.

Economie en stijging

Almere wil een stad van stijging zijn. Een stad waarvan de bewoners de kans krijgen en geprikkeld worden zich maximaal te ontwikkelen. Onderwijs is een belangrijke sleutel om dit te bereiken. Almere beschikt met haar jonge bevolking over een bijna onuitputtelijke bron van werk- en denkkapitaal en nieuwe ondernemers. Stimulering van ondernemingszin in het onderwijs biedt enorme kansen in de ontwikkeling van de eigen kracht van mensen en hun talenten. De kwaliteit van het onderwijs is echter een punt van zorg, net als voortijdig schooluitval (te veel jongeren verlaten school zonder startkwalificatie, minimaal mbo niveau 2), het gemiddeld opleidingsniveau, de 'braindrain' (vanaf niveau MBO 4 gaan studeren Almeerse jongeren veelal elders studeren) en de aansluiting van onderwijs op de arbeidsmarkt. Met de Lokale Educatieve Agenda (LEA) en het vervolg daarop, de Onderwijsimpuls, investeren onderwijspartners en gemeente de komende jaren verder in de verbetering van de kwaliteit van het onderwijs. Diversiteit in het onderwijsaanbod is laatste jaren sterk uitgebreid door onder andere de komst van een categoriaal gymnasium en hoger onderwijs instellingen. Aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt, voortijdig schoolverlaten en de 'braindrain' blijven aandachtspunten.

Op economisch vlak zit een grote uitdaging in het versterken van de economische structuur van Almere en het creëren van nieuwe arbeidsplaatsen. Almere heeft een ondernemende bevolking. Dit komt vooral tot uiting in het aantal zzp'ers en andere kleine ondernemers dat de stad rijk is. De stad kent verhoudingsgewijs weinig arbeidsplaatsen en de potentie van de genoemde zzp'ers en kleine ondernemers blijft nog onderbenut. Ook de kansen van verbindingen tussen schaalniveaus, tussen grote en kleine bedrijven en tussen onderwijs en bedrijfsleven, worden nog niet totaal benut. Verder zullen we oog moeten hebben voor de concurrentiekracht van werklocaties, de stadsdeelcentra en Almere Centrum. Net als woonwijken kunnen bestaande werklocaties en centrumgebieden verweekt raken in een concurrentieslag met nieuwe(re) werklocaties en centra. De aantrekkingskracht van nieuwere werklocaties en centra is groot voor bedrijven

en instellingen die geen sterke binding hebben met hun huidige huisvesting. Bij vertrek wordt hun plek veelal ingenomen door bedrijven met een laagwaardiger uitstraling of die niet passen in het profiel van de locatie. Hun vertrek kan ook leiden tot leegstand. Ontwikkelingen die kunnen bijdragen aan een laagwaardige uitstraling van deze gebieden als geheel waardoor hun positie nog verder onder druk komt te staan. Oog hebben voor de concurrentiekracht van economisch belangrijke gebieden is dan ook erg belangrijk.

Een stad van stijging betekent ook een stad zijn waar iedereen meedoet of daarin waar nodig wordt ondersteund. Op het gebied van participatie, zorg en welzijn staat de stad komende jaren voor grote uitdagingen. Almere krijgt er met de decentralisering van begeleiding AWBZ, jeugdzorg en taken aan de onderkant van de arbeidsmarkt een aantal verantwoordelijkheden bij. Daarnaast dreigt de economische recessie bij te dragen aan een toename van de werkloosheid en armoede in de stad. Er zijn indicaties dat een op de zeven Almeerse huishoudens momenteel een minimahuishouden is. De verdere decentralisatie brengt kansen met zich mee maar zal in het huidige tij ook een grote uitdaging betekenen. Samenwerking tussen lokale partijen is de sleutel tot succesvolle invulling van deze opgave.

Veiligheid

Door de groei van de stad is ook de criminaliteit in absolute zin toegenomen. Vergeleken met steden met een vergelijkbare omvang ligt het criminaliteitsniveau van Almere onder het landelijk gemiddelde. Almeerders beleven dit niet altijd zo. In sommige buurten is juist sprake van verhoogde onveiligheidsgevoelens. Het verbeteren van deze subjectieve veiligheid is één van de doelen van het veiligheidsbeleid. Dit beleid is verwoord in het Actieprogramma Veiligheid 2010-2014, dat per gebied is doorvertaald naar een gebiedsveiligheidsplan.²

Veiligheid is één van de speerpunten van het college. Het doel van het Actieprogramma Veiligheid 2010-2014 is dat Almeerders veilig moeten kunnen wonen, werken en leven. Minder overlast en vandalisme, minder geweld en minder jeugdoverlast zijn daarbij de speerpunten. Daarnaast richten we ons op de bestrijding van de georganiseerde criminaliteit, bijvoorbeeld via de hennepaanpak, en bereiden we ons voor op eventuele crises en rampen. De veiligheidsaanpak staat daarbij in het teken van herkenbaar en snel optreden tegen criminaliteit en overlast. We willen op deze manier de veiligheidsbeleving van onze inwoners verbeteren. In 2012 willen we hier een extra impuls aan geven door te starten met een pilot "signal-crime aanpak" in het Europakwartier van Almere Poort. Op deze manier willen we ervaring opdoen om samen met bewoners vroegtijdig veelvoorkomende criminaliteit, overlast en asociaal gedrag aan te pakken en zo de wijk veilig te maken en te houden. Daarbij willen we ook kennis opdoen over wat bewoners zelf belangrijk vinden in die aanpak en welke factoren nu hun veiligheidsbeleving beïnvloeden. Bijzondere opsporingsambtenaren moeten deze aanpak (zichtbaar) ondersteunen. In breder verband bezien ligt hierin een tweede uitdaging: de vorming van een Toezichtbedrijf. Hierdoor vindt een betere coördinatie en aansturing plaats van alle toezichthouders op straat. Op die manier willen we nog beter toezicht kunnen houden in de wijken en buurten.

Gebiedsspecifieke uitdagingen

Doorlopende vernieuwing in de stadsdelen

In de stadsbrede uitdagingen is melding gemaakt van de uitdagingen die er in de oudere wijken van Almere zijn. In sommige van deze oudere wijken concentreren problemen zich en is extra aandacht nodig om deze wijken vitaal te houden. In deze wijken staat de sociaaleconomische positie van bewoners vaak onder druk. Sociale stijging was decennialang één van de successen van Almere. Thans is deze sociale stijging in verschillende wijken en buurten tot stilstand gekomen. Deze problemen blijven niet alleen beperkt tot oude wijken. Zo hebben in het Europakwartier, Almere Poort, de andere bewoning dan zoals die in eerste instantie voorzien was en de vertraging in de bouw een negatief effect op leefbaarheid in de wijk en het welzijn van haar bewoners. Daarnaast zijn er signalen dat kopers van woningen of bouwgrond in dit deel van de stad hun oude huis maar niet verkocht krijgen.

Voor de stadsdeelcentra van Haven en Buiten en voor Almere Centrum liggen er belangrijke uitdagingen in het attractief houden van deze gebieden. De economische recessie, veranderingen in met name de retailsector, kantorenmarkt, de woningmarkt, de culturele sector en veranderend consumenten- en koopgedrag zorgen ervoor dat de betekenis en de functie van centrumgebieden structureel aan het veranderen is. Naast de stadsdeelcentra zijn er ook andere plekken die een grote rol spelen in de voorzieningsstructuur van de stad. Het kan hierbij gaan om een bedrijventerrein, een buurtwinkelcentrum, een multifunctioneel gebouw, sportpark, et cetera. Leegstand, of het op korte termijn leegkomen, van

² Eén van de onderleggers van het Actieprogramma is het onderzoek van professor Fijnaut, *Criminaliteit en Veiligheid in Almere, 1984-2030*.

maatschappelijk vastgoed als schoolgebouwen, kantoren en bedrijfsgebouwen vragen om herbezinning, maar bieden evengoed kansen voor doorontwikkeling.

Almere 2.0

Tenslotte brengt de Schaalsprong een aantal gebiedsspecifieke uitdagingen met zich mee. Zo is er de ambitie het gebied rondom het Weerwater in de komende twintig jaar uit te laten groeien tot het sociale, economische en culturele hart van de stad. De capaciteit van wegen en spoor zal worden uitgebreid. Eerst de A6 en Hanzelijn, en op langere termijn andere infrastructuur zoals de IJmeerlijn) en/of (nog) hogere frequentie van treinverkeer. Dit zal een belangrijke bijdrage leveren aan de bereikbaarheid van de stad maar vraagt wel om een goede inpassing in het bestaand stedelijk gebied. Tegelijkertijd biedt het kansen voor het revitaliseren en herpositioneren van gebieden. De verdubbeling van bijvoorbeeld de A6 is van belang voor het verouderde bedrijventerrein De Steiger en Muziekwijk krijgt een station aan de IJmeerlijn. Verder komen de groene gebieden Boswachterij en Pampushout in de stad te liggen. Deze gebieden kunnen zo worden ingericht dat ze zijn voorbereid op een intensiever gebruik en waarmee ook het beheer voor de lange termijn wordt geborgd. Met het realiseren van de Blauwe As – de vaarroute van Almere Haven naar de Blocq van Kuffeler – voegt Almere een identiteitsdrager toe aan de stad die ook zorgt voor aanknopingspunten voor de vernieuwing van wijken.

3. Een gezamenlijke agenda

Extra energie voor vijf thema's

Wij – bestuurders en directeuren – zijn trots op Almere, maar we hebben ook zorgen. Er gebeurt ontzettend veel om de aantrekkelijkheid van Almere verder uit te bouwen, maar er zijn ook zorgen om de vitaliteit van de stad. Sociale problemen als schooluitval, huishoudens met financiële problemen en gebrek aan toekomstmogelijkheden voor jongeren behoren helaas ook tot de werkelijkheid van Almere. Door samen op te trekken, gemeente, maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven, ontstaat een ideale mix om samen te werken aan de aantrekkelijkheid van Almere. Juist op het snijvlak van onze vakgebieden en competenties liggen enorme kansen. Waar de gemeente in een regierol het overzicht heeft, hebben veel partners hun voelsprietten juist in de wijken en hebben zij contacten met de bewoners, ondernemers en gebruikers. De maatschappelijke organisaties komen bij de mensen thuis, zien jonge Almeerders in de klaslokalen en worden aangesproken aan de balies en op straat. Onze zorg gaat echter gepaard met een onderliggend optimisme. De filosofie van waaruit wij kijken naar de uitdagingen van de stad is de filosofie van natuurlijke vernieuwing; met de eigen energie en ideeën uit de stad, en op basis van de (markt)kansen van gebieden, werken aan een gezonde stad. Wij zien mogelijkheden en willen onze energie en middelen daarop inzetten.

Voor bepaalde stedelijke uitdagingen zijn reeds samenwerkingen tussen partners opgebouwd en wordt met gebundelde kracht gewerkt:

- Onderwijsimpuls 2011-2014 (voorzetting van de Lokale Educatieve Agenda (LEA)), mei 2011; focus op kwaliteitsverbetering in het primair en voortgezet onderwijs. Vanaf 2012 ook in MBO.)
- Actieprogramma veiligheid 2010-2014
- Economic Development Board Almere en het Economisch Offensief Almere
- Integrale Wijkaanpakken

Wij vinden dat er in de komende jaren door het bundelen van krachten extra aandacht moet zijn voor de volgende vijf thema's:

1. Ondernemende jeugd
2. Knooppunten
3. Centrumgebieden
4. Vitale wijken
5. Talenten benutten

Deze vijf thema's zijn volgens ons de thema's die aandacht moeten krijgen om de positie van Almere als stad van stijging te versterken.

Route naar de vijf thema's

Het proces dat heeft geleid tot deze Agenda heeft een wat langere voorgeschiedenis. Het is de zogenaamde Futeregroep³ geweest die een pleidooi hield voor intensieve samenwerking tussen gemeente en maatschappelijke partners, anders werken en extra focus op een aantal thema's/onderwerpen. Het coalitieakkoord van het huidige college van B&W sloot daar naadloos bij aan. De gemeente is daarop begonnen met het inventariseren van beleidsspeerpunten van de gemeentelijke diensten en afdelingen. De Agenda van de Stad en daarin opgenomen thema's zijn mede-gebaseerd op de kennis en informatie die in dat proces naar voren is gebracht. Met een scherp beeld van de beleidsspeerpunten van de gemeente voor ogen is in het voorjaar van 2011 contact gelegd met de Futeregroep. Door de leden van de Futeregroep te interviewen en hen te vragen naar wat zij voor hun organisatie zien als strategische opgaven en wat er op hun investeringsagenda staat, konden matches worden gemaakt met de beleidsspeerpunten van de gemeente. Dat heeft vijf thema's opgeleverd waarvan de opstellers van de Agenda van de Stad vinden dat ze extra aandacht moeten krijgen. Tegelijkertijd is in de loop van het proces een aantal andere partijen aangesloten, zoals de Kamer van Koophandel, Vereniging Bedrijfskring Almere (VBA), een aantal ondernemersverenigingen en vastgoedeigenaren uit de verschillende centra, Amarantis en Hogeschool Windesheim.

De partijen die deze Agenda nu onderschrijven hebben naar elkaar uitgesproken dat het schrijven van de Agenda van de Stad geen eenmalige actie mag zijn, maar een jaarlijks terugkerend proces moet zijn waarin stedelijke partners met elkaar in gesprek gaan over staat van de stad, focus en inzet. Dat kan leiden tot een aanpassing van de agenda, maar het doel is om de energie gedurende langere tijd in te zetten voor de

³ Futeregroep bestaat uit: de Alliantie Flevoland, Goede Stede, Ymere, Almeerse Scholen Groep, ROC Flevoland, De Schoor, Zorggroep Almere, Politie Flevoland.

genoemde thema's. De ambitie is dat de groep partners die de Agenda van de Stad onderschrijven zich in 2012 verder uitbreidt.

De 5 thema's zullen op een vaste manier worden beschreven. Per thema wordt eerst kort de 'state of the art' geschetst. Wat is het thema precies, wat speelt er binnen het thema en moet extra aandacht krijgen? Hieruit volgt de ambitie, en deze ambitie wordt uitgewerkt in acties.

Ondernemende Jeugd

State of the art

Als het gaat om de ontwikkeling van de Almeerse jeugd tot individuen die zelfredzaam zijn in de samenleving en daar een bijdrage aan kunnen leveren is er een aantal onderwerpen waarop momenteel aandacht nodig is:

- Kwaliteit en diversiteit van het onderwijs aanbod;
- De doorlopende leerlijn: versterken van de overgang tussen de verschillende fases in de educatieve ontwikkeling van de jeugd van Almere: fundament – oriëntatie – beroepsperspectief – (onderzoek, in geval van universitaire opleiding) – werk;
- Voortijdige schooluitval; te veel jongeren verlaten school zonder startkwalificatie (minimaal mbo niveau 2);
- Problematische instroom in de arbeidsmarkt voor jongeren voor wie mbo niveau 2 niet haalbaar is of anderszins beperkingen hebben (bijv door psychiatrische problematiek; er zijn jongeren in de Wajong die wel niveau 2 hebben behaald, maar toch ernstige beperkingen hebben zich eigenstandig een plek op de arbeidsmarkt te verwerven); en
- Verbinden en binden van jongeren met/aan de stad; veel succesvolle jongeren wijken uit naar onderwijs en werk in omliggende steden.

Met verschillende partners in de stad wordt hard aan bovenstaande aandachtspunten gewerkt. Zo zijn we op weg om doorlopende leerlijnen te realiseren en werken we aan de kwaliteit van het onderwijs. Ook is een grote slag geslagen als het gaat om het vergroten van de diversiteit van het onderwijsaanbod. Denk aan de Onderwijsimpuls, de Integrale Kindcentra, het Arte College met een kunst- en cultuurprofiel, het Technasium, Gymnasium, Montessori VO en Tweetalig/internationaal onderwijs, de VMT 2 trajecten, gemiddeld 2 nieuwe MBO-opleidingen per jaar en de komst van Hogeschool Windesheim Flevoland, de CAH Almere en BES Lasalle.

Het beroepsonderwijs gaat uit van de ondernemingszin van haar leerlingen, verbinding van het onderwijs met de praktijk is een intrinsiek onderdeel van de opleiding (beroepspraktijkvorming, stages van de leerlingen van het praktijkonderwijs etc.). Buiten dat is er binnen het MBO ook speciale aandacht voor ondernemen en het uitvoeren van de in het onderwijs geleerde vaardigheden in de beroepspraktijk (denk aan het College4Business van het ROC Flevoland, het projectbureau voor evenementen, de Technocampus, Flevo CreatelT). Tegelijkertijd komen vanuit het bedrijfsleven signalen van mismatch tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. Er is onvoldoende geschoold personeel voor de vraag in bepaalde sectoren of teveel aanbod in andere sectoren. De praktijkopleidingen in het onderwijs leidt dus niet altijd automatisch tot werk. Dit geldt in versterkte mate voor de leerlingen van het praktijkonderwijs.

Met de competentie ondernemingsgezindheid zijn jongeren beter voorbereid op de arbeidsmarkt, daarnaast biedt het enorme potentie voor de ontwikkeling van de eigen kracht van mensen en hun talenten. De verbinding van onderwijs en praktijk kan een belangrijke bijdrage leveren aan de ontwikkeling en het benutten van deze competentie. Maar er zijn meer zaken die deze verbinding bevordert, namelijk:

- betere afstemming van opleiding op de arbeidsmarkt;
- beperking voortijdig schoolverlaten;
- zorg-, welzijns- en veiligheidsopgaven in buurten, preventie, leefbaarheid en vitaliteit (denk bijv. aan evenementen) door jongeren daar zelf in hun opleiding een bijdrage aan te laten leveren;
- een aantrekkelijker onderwijsaanbod en daarmee bijdragen aan binden aan de school, het behouden van Almeerse studenten of zelfs het aantrekken van studenten van buiten Almere.

Tot slot is een betere verbinding tussen onderwijs en bedrijfsleven gewenst voor de groep jongeren voor wie mbo niveau 2 onbereikbaar is. Het accent van de gewenste verbetering ligt hierbij op de overgang van opleiding (leerwerk traject of stage) naar werk.

Alhoewel samenwerking tussen het beroepsonderwijs en het bedrijfsleven verankerd zit in de kwalificatiestructuur van het beroepsonderwijs (studenten leren voor een groot deel in de praktijk via stages en leerwerktrajecten) kan en moet de samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven versterkt worden, evenals en de verbinding van onderwijs met de stad.

Ambitie

In Almere werken onderwijs en bedrijfsleven samen aan een ondernemende jeugd, een aantrekkelijk en op de praktijk aansluitend onderwijsaanbod en aan een goede overgang van opleiding naar werk.

Hoe gaan we dat doen?

1. Uitbouwen partnership onderwijs-bedrijfsleven
2. Bijeenbrengen vraag en aanbod stagemarkt
3. Verbeteren overgang onderwijs tot MBO niveau 2 - arbeidsmarkt

Uitwerking thema in acties

1. Uitbouwen partnership onderwijs-bedrijfsleven

Verknoping van het onderwijs met het lokale bedrijfsleven en de opgaven en kansen van de stad kan een belangrijke bijdrage leveren aan de kwaliteit en aantrekkingskracht van het beroepsonderwijs en tegelijkertijd ondernemingszin bij jongeren prikkelen en jongeren meer binden aan de buurt, de wijk en de stad. Tegelijkertijd kan het bedrijfsleven, door meer partnership met het onderwijs, een bijdrage leveren aan de kwaliteit van het op de arbeidsmarkt komend aanbod van personeel. De sectoren waar veel kansen en behoefte liggen voor deze verbinding zijn: veiligheid, evenementen en detailhandel. Voorbeelden van succesvolle initiatieven zijn: College4Business waarmee ROC Flevoland samen met partners uit het bedrijfsleven onderwijs gericht op ondernemerschap aanbiedt, leerafdelingen in zorginstellingen, in de techniek (Technocampus) en nieuwe media (Flevo CreateIT). Naast de grote Almeerse bedrijven zit ook in het midden- en kleinbedrijf in Almere enorm veel potentie voor partnership.

Partnership komt in essentie tot uiting in de kleine projecten, op de werkvloer en in de leslokalen. Voor partnership zijn verschillende vormen denkbaar, tegelijkertijd zijn er voor partnership een aantal ingrediënten nodig. Zo is er allereerst vertrouwen nodig tussen partijen die een partnership aangaan. Daarnaast kan door het bijeenbrengen van ondernemers in midden- en kleinbedrijf in beeld gebracht worden waar hun behoefte ligt en kansen voor samenwerking worden geïnventariseerd. Ditzelfde kan aan onderwijszijde gedaan worden; een aantal docenten bijeenbrengen en inventariseren welke concrete projecten zij zien. In partnership tussen onderwijs en bedrijfsleven zitten verder kansen in het uitwisselen van medewerkers. Bij bedrijven zouden bepaalde werknemers daartoe met bijscholing didactische vaardigheden kunnen opbouwen, iets dat goed past in het kader van maatschappelijk verantwoord ondernemen.

In 2012 zullen ingrediënten en vormen van partnership verder worden uitgewerkt. In de algemene zin zal Hogeschool Windesheim hier een trekkende rol in spelen. Partners zijn: ROC Flevoland, Amarantis, ASG, KvK en VBA.

In 2012 zullen de Kamer van Koophandel en de VBA zich aan ondernemerszijde inzetten om bedrijven bijeen te brengen en hun behoefte en kansen voor samenwerking inventariseren. Tegelijkertijd zullen ze in hun dagelijks opereren aandacht besteden aan het bewustwordingsproces bij ondernemers.

Tot slot zullen de partners in 2012 twee concrete projecten voor partnership benoemen en oppakken. Kansen worden hierbij gezien in het inzetten van leegstaand vastgoed, bijvoorbeeld leegstaande winkelruimte, voor zowel opleidingen handel en economie en het praktijkonderwijs. Daarnaast zijn in de totstandkoming van de Agenda van de Stad als overige kansen benoemd: de renovatie van De Overloop in Almere Haven, VoedselLoket Almere en het Hilversumse voorbeeld van OpleidingsHuis in het Gooi waarbij met het bouwen van een complete woning met garage voor de leerlingen en studenten een krachtige en uitdagende leeromgeving werd creëerd.

2. Bijeenbrengen vraag en aanbod stagemarkt

Stages zijn een belangrijk onderdeel van het curriculum in het beroepsonderwijs, tegelijkertijd bieden stages het bedrijfsleven de kans een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van relevante competenties bij instromers op de arbeidsmarkt en kunnen stages hen zelfs toekomstige medewerkers opleveren. Momenteel bestaan er verschillende loketten via welke een match kan worden gemaakt tussen stagiair en bedrijf. Voor het bedrijfsleven is het aanbod daardoor diffuus, tegelijkertijd is in het bedrijfsleven weinig kennis van de verschillende types stage. Betere stage-matching kan een bijdrage leveren aan betere opleidingsplekken en meer stageplekken in het lokale bedrijfsleven.

Met de ambitie om toe te werken naar één loket waar vraag en aanbod op de stagemarkt bijeenkomen worden in 2012 de volgende acties ondernomen:

- In beeld brengen verschillende loketten voor matches vraag en aanbod stagemarkt en de verschillende types stage met als doel deze informatie beschikbaar te stellen aan ondernemers. Trekker ASG en ROC Flevoland in nauwe samenwerking met de andere partners.
- Door uitwisseling van ervaringen elders (bijvoorbeeld Stagematching gerealiseerd door ROC van Amsterdam) inventariseren welke kansen voor optimalisatie in het bijeenbrengen van vraag en aanbod er zijn in Almere en welke match er te maken valt met de één loket gedachte onder thema Talenten Benutten. Trekker ROC Flevoland.

3. Verbeteren overgang onderwijs tot MBO niveau 2 - arbeidsmarkt

Voor jongeren voor wie het behalen van een startkwalificatie, MBO niveau 2, niet haalbaar is, is er een breed aanbod dat als doel heeft leerlingen voor te bereiden op de arbeidsmarkt. Denk aan het onderwijs van PRO Almere, het Leerwerkproject Learn2Work van De Schoor en de Entreeopleiding van ROC Flevoland. Binnen deze opleidingen is er goede samenwerking met het bedrijfsleven en zijn er voldoende plekken voor leer-werktrajecten. De overgang van opleiding via deze stages en leerwerktrajecten naar betaald werk is echter problematisch.

In 2012 zal De Werkschool Flevoland worden ingericht. Bij dit initiatief zal specifieke aandacht besteed worden aan de overgang tussen praktijkonderwijs en de arbeidsmarkt. Trekker voor De Werkschool Flevoland is gemeente Almere.

In 2012 worden werkgevers middels een Manifest Talenten Benutten opgeroepen om met hun inkoopbeleid mensen uit de participatieniveaus 3, 4, en 5 in te schakelen, hieronder vallen ook jongeren die zonder startkwalificatie de arbeidsmarkt op komen. Het gaat hierbij om die jongeren waarbij zonder extra aandacht de kans groot is dat zij buiten het arbeidsproces komen te staan. Zie verder onder thema 'Talenten Benutten'.

Als nevendoeel bij deze actie geldt dat hiermee getracht wordt te voorkomen dat deze doelgroep potentieel verstrend op de leefbaarheid en veiligheidsbeleving in wijken en buurten werkt.

Knooppunten

State of the art

Diverse ontwikkelingen zijn aanleiding voor het onder de loep nemen van bestaand sociaal-maatschappelijk vastgoed en werklocaties.

Sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen als de tendens naar meer zelfbeschikking en zelfinitiatief voor mensen, de toenemende rol van sociale netwerken, vergrijzing en ook het 'nieuwe werken' hebben invloed op de manier waarop maatschappelijk vastgoed functioneert. In spelend op dergelijke ontwikkelingen gaat voor zorgcentra een nieuw zorgdistributiestelstel gelden, is er een transitie gaande van traditionele buurtcentra naar multifunctionele accommodaties, fuseren of sluiten scholen als zij onder de oprichtingsnorm dreigen te raken en zet ook de gemeente in op een doelmatige inzet van gemeentelijk vastgoed. Op verschillende plekken in de stad zullen de komende tijd functies die maatschappelijk vastgoed bezetten uit deze gebouwen vertrekken. Het leeg komen van deze gebouwen biedt een kans, maar is tegelijkertijd een mogelijke bedreiging (bv. van invloed op de veiligheidsbeleving op de bedrijventerreinen). Bij willekeurige invulling van de vrijkomende locaties blijft aanwezige ontwikkelingspotentie en de mogelijke meerwaarde van het koppelen van ambities van partijen wellicht onderbenut.

Ook het functioneren van werklocaties wordt door ontwikkelingen beïnvloedt. Zo werken steeds meer mensen zelfstandig, kent Almere een groeiende creatieve sector, is flexibel werken gemeengoed geworden, is er een trend dat elkaar aanvullende bedrijven elkaar ook steeds meer fysiek opzoeken en worden hogere kwalitatieve eisen gesteld aan de werkomgeving. Een voortvloeisel van dat laatste is de opkomst van een business facility point (een plek met bijvoorbeeld kinderopvang, horeca, fitness) op bedrijventerreinen. Daarnaast zijn er nieuwe branches die plek zoeken op de traditionele bedrijventerreinen, zoals datacenters en distributiecentra voor webshops. Het economisch klimaat werkt op verschillende werklocaties leegstand in de hand, daarnaast is op sommige plekken het vastgoed en de openbare ruimte verouderd, voldoen deze niet meer aan de vraag van nu en is de concurrentiestrijd met andere nieuwere plekken hevig. Al deze ontwikkelingen vragen ook voor de werklocaties om toekomstgericht handelen. Uitgangspunt daarbij is steeds versterking van de economische functie.

Zowel plekken met sociaal-maatschappelijke invulling als met bedrijvigheid kunnen beschouwd worden als knooppunten waar verschillende functies bijeenkomen. In een knooppunt bundelen zich economische, culturele en/of sociaal-maatschappelijk krachten. Vaak is een van deze krachten in een knooppunt dominant. Bij het Danswijk Ontmoetingspunt is de sociaal-maatschappelijk kracht dominant, bij Corrosia de culturele kracht, bij De Vaart de economische kracht. Binnen een knooppunt kan sprake zijn van een hoofdfunctie met ondersteunende functies of van een aantal functies die meer gelijkwaardig aan elkaar zijn. Bij De Vaart zijn bedrijven in milieucategorieën 4/5 de hoofdfunctie, met daarnaast aanvullende en ondersteunende functies. Bij Danswijk Ontmoetingspunt zijn functies meer gelijkwaardig aan elkaar. Tenslotte kan de uitstraling en verzorgingsgebied van een knooppunt variëren van de schaal op buurt-, stadsdeel of stedelijk niveau. Zo is de uitstraling van De Vaart niet alleen stedelijk, maar zelfs regionaal. Het verzorgingsgebied van Danswijk Ontmoetingspunt is aan de andere kant weer heel lokaal, het heeft een betekenis voor de wijk. Corrosia zit hier tussenin. Het heeft vooral een uitstraling op stadsdeelniveau. Enkele andere voorbeelden van knooppunten zijn Wierdendok, Ambachtsmark, Fanny Blankers Koen Sportpark, het Veiligheidshuis of een knooppunt dat nog in ontwikkeling is zoals de Kemphaan.

De benaderingswijze van een dergelijke plek als knooppunt van functies en niet zozeer als vastgoed of vierkante meters sportveld biedt kansen als het gaat om het kunnen beoordelen van betekenis en waarde van een plek voor het omliggende gebied en haar inwoners, voor het stadsdeel en voor de stad. Het analyseren van het functioneren van bestaande knooppunten en het geheel aan knooppunten in de stad, de vragen, wensen en ideeën van bewoners en ondernemers, plus de trends die op deze knooppunten van invloed zijn, biedt de mogelijkheid om kansen voor synergie te identificeren en strategische keuzes te maken. Deze keuzes moeten inspelen op de energie en kansen die er op de plek zijn, veelal gaat het hierbij ook om het versterken van het profiel van het knooppunt.

De meerwaarde van het benaderen van een plek vanuit functies en programma's enerzijds en het strategischer benutten van sociaal-maatschappelijk vastgoed en werklocaties in Almere anderzijds, wordt breed gedeeld. Tegelijkertijd is deze benaderingswijze relatief nieuw en is er nog onvoldoende zicht op het geheel van potentiële knooppunten in de stad (vooral op sociaal-maatschappelijk gebied) en hoe deze knooppunten zich tot elkaar verhouden.

Onze ambitie

Sociaal maatschappelijk vastgoed en werklocaties kunnen zich doorontwikkelen tot knooppunten waar het programma een meerwaarde oplevert voor zowel de verschillende functies afzonderlijk als voor de omliggende wijk, het stadsdeel, de stad. Zodat kan worden bijgedragen aan oa de sociale binding, aantrekkelijkheid en veiligheidsbeleving in dat gebied. Het geheel aan knooppunten met sociaal-maatschappelijk aanbod, voorzieningen en werkgelegenheid in Almere, draagt in grote mate bij aan het functioneren en de aantrekkelijkheid van de stad.

Hoe gaan we dat doen?

- Starten in 2012 met werken aan een drietal concrete knooppunten met evidente potentie waar de dynamiek (de vraag uit of behoefte van de betrokken partijen) om actie vraagt. Met de voorbeelden van cultureel centrum Corrosia, bedrijventerrein De Vaart en de Danswijk Ontmoetingsplek werken we aan drie knooppunten die zowel qua aard (respectievelijk cultureel, economisch en sociaal-maatschappelijk) als qua schaalgrootte (respectievelijk stadsdeel, stad en wijk) interessante business-cases opleveren.
- Invulling geven aan strategische stedelijke programmering voor knooppunten.

Uitwerking thema in acties

1. Uitvoering van nieuw Kulturhus in Almere Haven Centrum (Corrosia)

Het gebouw Corrosia heeft een prominente locatie in Almere Haven Centrum, op het schakelpunt van het noordelijk deel van het centrum (De Brink) en het zuidelijk deel van het centrum (Kerkgracht tot en met Havenkom). Het gebouw is echter verouderd en dringend aan renovatie toe. Dat is een kans om het gebouw sterker te programmeren om zodoende een belangrijke functie te vervullen voor het stadsdeel en tegelijkertijd een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van het schakelpunt tussen de twee delen van het winkelcentrum. Concrete kansen liggen er in de versterking van het culturele profiel van het gebouw en het gebouw uit te werken tot ontmoetingspunt voor het stadsdeel.

In 2012 zal, op het rondkomen van de financiering, de samenwerking tussen partijen in detail worden uitgewerkt en worden gestart met het ontwerp voor de herontwikkeling van het gebouw.

Trekker: Alliantie Flevoland. Betrokken partners: Corrosia (theater en expo), Bibliotheek, de Meergronden, Avanti, De Schoor, Quinten Faust, Gemeente Almere (PBS, SB-Vastgoed en DMO)

2. Pilot werklocatie De Vaart

Werklocaties zijn een hoeksteen van de Almeerse banenstrategie en de ontwikkeling daarvan is essentieel voor de lokale en regionale economie. Om te komen tot een goede positionering per locatie, gaan we uit van Economische effectrapportages of Kwaliteitskaarten, die de economische kracht van de werklocaties objectiveren. Tevens kunnen deze een handvat zijn voor een beleid per locatie, denk bijvoorbeeld aan het – onder voorwaarden – mengen van functies. Ondernemers kunnen dan afwegen of de beperkingen die dat kan opleveren opwegen tegen de voordelen van bijvoorbeeld synergie met een bepaalde maatschappelijke functie. Andere elementen daarvan kunnen zijn (gedeeltelijke) branchering, klein- versus grootschalig en het kwaliteitsniveau.

Voor het op korte en lange termijn vitaal houden van de werklocaties is het noodzakelijk dat ondernemers beter betrokken worden. Uiteindelijk dient voor elke werklocatie met ondernemers en eigenaren een strategisch plan opgesteld te zijn. Hiermee kan de beleidslijn voor een bepaalde locatie bepaald worden en kunnen ook projecten bijvoorbeeld op gebied van energie, veiligheid of bereikbaarheid worden uitgevoerd. Op uitvoering van die plannen dient zowel de organisatie aan de kant van de ondernemers en eigenaren als aan beheerders van de openbare ruimte berekend te zijn.

Er is draagvlak om een pilot op bedrijventerrein De Vaart met betrekking tot beheer / onderhoud, revitalisatie en positionering op korte termijn te starten. Eind 2012 hebben we een strategisch plan opgezet voor De Vaart. Hierin komen onder meer kwaliteitskaart, ruimtemonitor en middelen samen. Daarnaast hebben we vormgegeven aan een proces hoe dergelijke strategische plannen voor andere soortgelijke knooppunten kunnen worden opgesteld.

Trekker: VBA de Vaart. Betrokken partners: Kamer van Koophandel, SBBA, gemeente Almere (DSO/EZ, DSO/ruimte, PBS) en mogelijk de OMFL.

3. Plan van aanpak doorontwikkeling Danswijk Ontmoetingspunt

Het Danswijk Ontmoetingspunt (DOP) komt voort - als eerste prioriteit- uit het convenant van maatschappelijke partners in de Danswijk. De relatief kleine wijk ontbeert voor iedereen toegankelijke ontmoetingsruimten anders dan de supermarkt en andere detailhandel. De DOP is nu gevestigd in een lokaal van een voormalige onderwijsdeparterende in het hart van de wijk, en vervult sinds medio 2010 een belangrijke rol als ontmoetingslokatie in de wijk. Daarmee kan voldaan worden aan de actuele vraag van jongeren en andere bewoners in de wijk. Het aanbod is daarmee gevarieerd en bewoners zijn – ondersteund door De Schoor – een onmisbare schakel in het beheer van deze laagdrempelige voorziening. De fysieke lokatie en programmering wordt (financieel en/of inhoudelijk) ondersteund door corporaties Ymere en Goede Stede, brede school De Zevensprong, politie, de Schoor, het ondernemersnetwerk Danswijk en het Bewonersplatform Danswijk.

In 2012 wordt gewerkt aan een uitbreiding van het aanbod. Bijvoorbeeld door aan de vraag van senioren in de wijk te kunnen voldoen (o.a. door het bieden van ondersteuning aan senioren met inzet van niet actieven, pilot 'WMO meets WWB'), het toevoegen van de reeds jaren succesvolle Buurtpreventieteam aan de DOP, het binnenhalen van andere gewenste activiteiten en het vergroten van het aantal actieve bewoners in het beheer en tbv activiteiten. Voorwaarde is dat de DOP blijft beschikken over passende ruimte in het hart van de wijk en dat op termijn een uitbreiding van de beschikbare ruimte mogelijk is.

Trekker: Gemeente Almere (PBS i.s.m. SB-Vastgoed en DMO). Betrokken partners: corporaties Ymere en Goede Stede, brede school De Zevensprong, politie, het ondernemersnetwerk Danswijk, Bewonersplatform Danswijk, Buurtpreventieteam Danswijk en De Schoor.

4. Invulling geven aan strategische stedelijke programmering voor knooppunten

Voor strategische stedelijke programmering waar het de knooppunten betreft is inzicht in (het geheel van) de bestaande knooppunten onontbeerlijk. Momenteel wordt binnen de gemeente gewerkt aan een knooppuntenkaart. Deze kaart brengt in beeld op welke plekken welke functies samenkomen, welke betekenis deze knopen hebben voor de buurt/stadsdeel/wijk, wat de dynamiek is en welke kansen er liggen. De kaart biedt een goede basis voor afwegingen, het leggen van verbindingen en het maken van strategische keuzes voor verschillende partijen die een rol (kunnen) spelen in de knooppunten. In 2012 werken we uit op welke manier invulling wordt gegeven aan het matchen van het actuele vastgoedaanbod met de uitdagingen en kansen van de knooppunten en de initiatieven van ondernemers en bewoners.

Trekker: Gemeente Almere (DMO i.s.m. SB-Vastgoed en PBS). Betrokken partijen: onder meer VBA, De Schoor, Corporaties, Zorggroep.

Centrumgebieden

State of the art

Almere bezit drie prachtige centrumgebieden. De centrumgebieden Haven en Buiten vormen het hart van beide stadsdelen. Almere Centrum is het hart van Almere. Alle drie de centrumgebieden zijn belangrijke culturele, sociale en economische knooppunten. De kwaliteit van de centra zijn bepalend voor de kwaliteit en het imago van het stadsdeel en de stad als geheel.

Tegelijkertijd zijn het complexe gebieden die, vanwege hun mix van functies, het aantal stakeholders en dichtheid, diversiteit en intensiteit in gebruik, vragen om specifieke aandacht en aansturing. De centra hebben te maken met de gevolgen van de economische recessie, verlies aan koopkracht, en veranderingen in de retailsector, omdat bijvoorbeeld de verkoop via internet alsmaar toeneemt. Maar ook de crisis op de kantorenmarkt en woningmarkt hebben gevolgen voor de centra. Trends en ontwikkelingen die er voor zorgen dat de betekenis en functie van centrumgebieden structureel aan het veranderen is.

Het economisch functioneren staat onder druk en dit vraagt om keuzes op het gebied van programmering, branchering, marketing/evenementen, veiligheid, bereikbaarheid, beheer en onderhoud.

Uiteraard is er overlap met andere thema's, mn. ook met het thema knooppunten. Zo zijn er in de centrumgebieden belangrijke (sub-)knooppunten aanwezig: de schouwburg/esplanade en het zakencentrum in het Stadscentrum of het leisuregebouw Extravert in Buiten.

Onze ambitie

De ambitie voor de centrumgebieden is drieledig:

- Verdere versterking van Almere Centrum als bruisend hart van Almere en de regio.
- Goed functionerende centrumgebieden in Almere Haven en Almere Buiten.
- Drie centrumgebieden die door hun complementariteit bijdragen aan de aantrekkingskracht van Almere als geheel.

Hoe gaan we dat doen?

Voor het realiseren van de ambities is het noodzakelijk dat slagvaardige samenwerkingsverbanden en coalities gesmeed worden. Partners in deze samenwerkingsverbanden en coalities zijn in ieder geval de winkeliers, vastgoedeigenaren en gemeente. In de samenwerking is het de uitdaging om de verantwoordelijkheid te delen. De gemeente heeft primair een initiërende en coördinerende rol. Dit betekent dat zij niet in alles 'in de lead is'. Waar mogelijk zal een van de partners zelf verantwoordelijk nemen voor een deel van de ambities/opgaven. Partners dragen gezamenlijk verantwoordelijkheid voor het functioneren van het gebied en zijn hier ook op aanspreekbaar.

Uitwerking van het thema in acties

1. Voor elk centrumgebied zal met marktpartijen ingezet worden op samenwerking in de vorm van Centrummanagement.

Centrummanagement is een structureel samenwerkingsverband van publieke en private partijen in een centrumgebied. Er wordt op basis van gelijkwaardigheid en met een gezamenlijke inzet van middelen (samen)gewerkt om de aantrekkingskracht, vitaliteit en daarmee het economisch functioneren van het centrumgebied te versterken. Het gaat om een gezamenlijke, integrale en professionele aanpak van de centrumgebieden. De samenwerking gaat uit van het principe dat met een gezamenlijke en gecoördineerde inzet meer wordt bereikt dan wanneer partijen ieder voor zich aan de slag gaan.

Centrummanagement opzetten betekent dat betrokkenen in 2012 gezamenlijk een **meerjarenplan centrummanagement** opstellen. Hierin staat:

- a. De afbakening van het werkgebied, zowel fysiek als thematisch.
- b. Formulering van gezamenlijke visie voor het betreffende gebied, uitgewerkt in een activiteitenplan met activiteiten op:
 - Strategisch niveau (het mede ontwikkelen van beleid)
 - Coördinerend niveau (hoe je met elkaar in de dagelijkse praktijk samenwerkt)
 - Operationeel niveau (uitvoeren van projecten)
- c. Wijze van organisatie van het centrummanagement taak- en rolverdeling en de verantwoordelijkheden van elke partner in het centrummanagement.

- d. Bij de uitgewerkte activiteiten wordt telkens een verantwoordelijke aangewezen/benoemd en worden de kosten voor een activiteit en financiering daarvan beschreven.

Onderwerpen die bij het opstellen van een meerjaren centrummanagementplan aan bod komen zijn:

- Branchering: versterken aanbod en programmering van functies.
- Marketing: gezamenlijke branding van het 'merk van het centrum'.
- Promotie en evenementen: met partners komen tot een aantrekkelijke meerjaren-evenementenkalender en goede organisatie en promotie.
- Schoon en heel: gezamenlijke aanpak onderhoud van het centrumgebied.
- Veiligheid: gezamenlijke zorg voor integrale veiligheid, bv. Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) & Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan (KVU).
- Parkeren en bereikbaarheid: ontsluiting, bewegwijzering en routing, parkeren.
- Transformatie en doorontwikkeling: elk centrumgebied kent zijn eigen specifieke ruimtelijke en programmatische opgaven waar oplossingen voor gevonden moeten worden.
- Actualisatie van beleid: detailhandelsnota, handhaving, afstemming met bedrijventerreinen, bestemmingsplan, cultuur en vrije tijd. Meer dan tot nu toe ligt hier de opgave om bij het ontwikkelen van beleid gebruik te maken van de expertise van de partners.
- Afstemming in programmering en positionering van de centragebieden Haven, Buiten en Centrum ten opzichte van elkaar.

Specificatie per centrumgebied

Almere Centrum

In Almere Centrum is vanwege de bijzondere opgave en betekenis van dit gebied voor de hele stad een specifiek gemeentelijk programmateam werkzaam die met de marktpartijen en ondernemers al een vorm van centrummanagement heeft ingericht. Deze samenwerking is vastgelegd in een tweetal convenanten: het marketingconvenant en het convenant beheer & onderhoud. In december 2011 is een visie op de ontwikkeling van het centrum gepresenteerd en de basis is gelegd voor een uitvoeringsprogramma 2012-2015. Dit uitvoeringsprogramma zal zich richten op de volgende pijlers:

1. Ontwikkelen van een gezamenlijke visie en sterke positionering
2. Gezamenlijke marketingcampagne
3. Invoering verlengde openingstijden
4. Promotie en evenementen
5. Verbeteren verblijfskwaliteit openbare ruimte, pleinen en verbinding met het Weerwater
6. Monitoren functioneren en ontwikkeling van het gebied
7. Beheer en onderhoud openbare ruimte, parkeren en bereikbaarheid
8. Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) & Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan (KVU)
9. Specifieke transformatie opgaven (o.a. leegstand) en doorontwikkeling: Stationsomgeving, Passages, Oranjewoud, locatie Kiekendief, de kerk, Voetnoot.
10. Aantrekken van nieuwe functies en voorzieningen

Voor 2012 is de opgave om bovenstaande initiatieven te bundelen in een meerjarenplan centrummanagement Almere Centrum

Regierol opstellen van het meerjarenplan centrummanagement: gemeente Almere (PBS i.s.m. SB en EZ). Partners in het opstellen van het meerjarenplan en met grote rol in de uitvoering van het meerjaren plan: Politie, OVSA, Corio, Unibail Rodamco, Windesheim, DOCA, ACM en VBA.

Haven Centrum

In Haven Centrum is een centrumoverleg ingesteld. Een overleg dat bestaat uit de betrokken vastgoedeigenaren, de ondernemersvereniging en vanuit de gemeente de gebiedsmanager (PBS). Het centrumoverleg komt eens in de zes weken bijeen om activiteiten af te stemmen en onderwerpen te agenderen. Kwesties die momenteel spelen zijn:

1. Beheer en herinrichting van de openbare ruimte (waaronder duivenoverlast, graffiti, problemen door alcohol en jongerenoverlast).
2. Leegstaand vastgoed
3. Marketing: evenementenprogrammering en strategisch benutten van beschikbare budgetten voor evenementen
4. Branchering: met branchering bijdragen aan ontwikkeling aantrekkingskracht centrum, bijdragen aan karakter Haven Centrum en aan verbinding van de gebieden in het Centrum.

Voor 2012 wordt door het centrumoverleg een meerjarenplan centrummanagement Haven Centrum opgesteld.

Regierol opstellen van het meerjarenplan centrummanagement: gemeente Almere (PBS i.s.m. SB en EZ).
Partners in het opstellen van het meerjarenplan en met grote rol in de uitvoering van het meerjaren plan:
Politie, Belangen Vereniging Ondernemers Almere Haven (BVOAH), Annexum, Maceka, Alliantie, FlevoInvest, Ondernemers Vereniging Haven Boulevard (OVHB).

Buiten Centrum

In Centrum Buiten zijn grootschalige vastgoedontwikkelingen gaande. In relatie daarmee wordt momenteel samengewerkt aan de marketing en communicatie in het centrumgebied. Daarnaast is er een overleg 'Keurmerk Veilig Ondernemen' actief. Deze twee samenwerkingen vormen een goede basis voor het opzetten van centrummanagement in dit centrumgebied. De centrummanager die nu de bouw begeleidt kan hierbij een belangrijke rol spelen. Deze persoon heeft immers al een heel netwerk opgebouwd in het centrum.

In 2012 wordt een meerjarenplan centrummanagement Buiten Centrum opgesteld. Aandachtspunten hierbij zijn:

1. Marketing en communicatie
2. Veiligheid
3. Parkeren
4. Verbinding Buitenmere - Doemere

Regierol opstellen van het meerjarenplan centrummanagement: gemeente Almere (PBS i.s.m. SB en EZ).
Partners in het opstellen van het meerjarenplan en met grote rol in de uitvoering van het meerjaren plan:
Politie, winkeliersvereniging Buitenmere en Doemere, Syntus Achmea, Buitenmere Properties

Vitale wijken

Onze ambitie

Vitale wijken zijn belangrijk voor een goed functionerende stad. In Almere is er aandacht voor alle wijken en spannen partijen zich samen in om wijken aantrekkelijk te houden of waar nodig in de vitaliteit te investeren.

State of the art

Almere heeft ruim 40 woonwijken en met de meeste van deze 40 wijken gaat het goed. In een aantal wijken is – in verschillende gradaties – sprake van een cumulatie van problemen die de leefbaarheid onder druk zetten. Veel problemen in wijken – beter: buurten of clusters – hebben te maken met problemen van mensen op het gebied van werk, inkomen, opleiding, gezondheid en veiligheidsbeleving. In drie wijken waar sprake is van een stapeling van problemen is een aantal jaren geleden gestart met een Integrale Wijkaanpak (IWA). Het gaat hierbij om De Wierden, Bouwmeesterbuurt en Stedenwijk. In de IWA wordt nauw samengewerkt tussen corporaties, gemeente, opbouwwerk, onderwijs, cultuur, (jeugd)zorg en veiligheid.

In Stedenwijk is in 2008 een uitvoeringsovereenkomst⁴ getekend. Sindsdien heeft Ymere 150 woningen gerenoveerd, heeft de Alliantie groot onderhoud uitgevoerd aan haar woningen in Stedenwijk Zuid en is de grootschalige renovatie van bijna 600 woningen in Stedenwijk-Noord door Goede Stede bijna gereed. Ook zijn sociaal-maatschappelijke activiteiten gerealiseerd, denk aan brede school Stedenwijk, de inzet van de Kunstbus, activeringscentrum Stedenwijk. In 2010 is de inzet van partijen in deze wijkaanpak langzaam afgebouwd. Belangrijkste reden hiervoor is dat projecten succesvol opgestart zijn en de aanpak is ingebed in de reguliere werkzaamheden van partijen waardoor extra inzet vanuit programmatisch werken niet meer nodig is.

In De Wierden zijn in 2008 vijf kernopgaven benoemd en per opgave zijn maatregelen genomen. In 2010 is gewerkt aan bijvoorbeeld pilot armoede-aanpak, kunstwandelaroute, stijlboek De Wierden en is een weggeefwinkel geopend. Na het gewoon worden van de gebiedsgerichte aanpak in het werken van de betrokken organisaties kan de wijkaanpak nu lichter en gericht en met evenwichtige inbreng van organisaties en bewoners worden voortgezet en op deze manier verder gewerkt worden aan de vernieuwing van de wijk. Ymere en de Alliantie hebben de intentie uitgesproken de komende jaren veel woningen in de wijk te willen renoveren.

Ook in Bouwmeesterbuurt is in 2008 gestart met een Integrale Wijkaanpak. Sindsdien is het Bouwmeesterhuis opgezet, een buurtontmoetingspunt met een cultureel en sportief programma, is invulling gegeven aan bewonersparticipatie (schoonmaakacties, buurtpreventieteam, straatportiers), een sociaal programma vorm gegeven (activeringscentrum, het ROC leerwerkbedrijf), een Ruimtelijke Visie opgesteld, een ondernemersnetwerk opgericht en een business case tbv de opzet van buurtbeheer bedrijf uitgevoerd. Ymere rondt in de Bouwmeesterbuurt in de zomer van 2012 de renovatie van twee appartementblokken aan het Van Eesterenplein af.

Naast de drie Integrale Wijkaanpakken wordt in twee wijken gewerkt aan leefbaarheidsaanpakken en zijn er de 40+wijken. Bij de leefbaarheidsaanpakken gaat het over De Hoven/De Werven in Almere Haven en de Molenbuurt in Almere Buiten. In deze aanpak wordt gebruik gemaakt van de ervaringen uit de integrale wijkaanpak, wel is deze lichter dan een integrale wijkaanpak. Tenslotte wordt in het gebied Stedenwijk, Staatsliedenwijk, Kruidenwijk en Almere Centrum uitvoering gegeven aan de 40+wijken-aanpak. Het gebied is gedefinieerd door het Rijk en het Rijk heeft voor dit gebied extra middelen ter beschikking gesteld voor het aanpakken van leefbaarheidsproblemen. Ook hier is de werkwijze om met een zo licht en gericht mogelijke aanpak problemen samen met partners, ook met name bewoners, aan te pakken. Zie ook bijlage XX voor overzicht van de acties in 40+wijken.

In Almere Poort ontbreekt vooralsnog het gebiedsmanagement en komt frictie aan het licht tussen het ontwikkeldenken van de projectorganisatie en ontwikkelaars/bouwers en het bewonersdenken van de mensen die er wonen en leven. Met name in Europakwartier signaleren huisartsen gezondheids- en inkomensproblemen. Tegelijkertijd worden initiatieven vanuit bewoners die een grote bijdrage kunnen leveren aan wijkontwikkeling nog onvoldoende gefaciliteerd. Daarmee gaat kostbare energie verloren. Een andere wijk waar signalen zijn dat de leefbaarheid onder druk staat is in Tussen De Vaarten.

⁴ Ondertekenaars zijn: Gemeente Almere, Alliantie Flevoland, GoedeStede en Ymere

Om vroegtijdig in te kunnen spelen op signalen dat een wijk verslechtert, heeft de gemeente Almere het initiatief genomen een Early Warning Systeem op te zetten. Naar verwachting wordt begin 2012 een prototype gepresenteerd. Het systeem kan een belangrijke rol spelen in het analyseren van de staat van de wijken, gesprekken met de mensen in het veld en kan de basis vormen voor het preventief handelen van (betrokken) partijen.

Hoe gaan we dat doen?

Zoals gezegd zijn vitale wijken en buurten belangrijk voor een goed functionerende stad. Uitgangspunt voor het werken aan vitale wijken is 'natuurlijke vernieuwing': het (door)ontwikkelen van wijken en buurten op basis van de daar aanwezige (markt)kansen, energie en ideeën. Waar we komende jaren op focussen:

- Borgen van de resultaten van al lopende integrale wijkaanpakken en leefbaarheids-aanpakken.
- Vroegtijdig optreden in wijken waar de leefbaarheid onder druk staat; nieuwe gebiedsgerichte aanpakken ten bate van de vitaliteit van de wijk op te zetten waar de stedelijke partners dat nodig achten.
- Efficiënter inzetten van beschikbare middelen; de werkwijze voor toekomstige inzet ter verbetering van de leefbaarheid van wijken te optimaliseren, mede op basis van de ervaringen van de al lopende integrale wijkaanpakken en leefbaarheidsaanpakken.

Uitwerking van het thema in acties

1. Voortzetten integrale wijkaanpakken

Op basis van de uitkomsten van de Evaluatie Integrale Wijkaanpak uit 2011 gaan we verder met de IWA's. De focus hierbij ligt op maatwerk in de samenwerking, samenwerking op de inhoud, het vinger aan de pols houden en borging van resultaat. Kortom, lichter en gericht en met een evenwichtige inzet van bewoners en professionals. Voor de voortzetting van de IWA's zijn vijf arrangementen geformuleerd:

1. Ondersteunen en stimuleren van bewonersinitiatieven;
2. Waar mogelijk inzet van het buurtbedrijf;
3. Opzetten kindcentra;
4. Voortzetten activeringscentra;
5. Uitvoering van de ruimtelijke visie(s).

Over de samenwerking en financiële inzet worden in 2012 nieuwe afspraken gemaakt voor alle drie de wijken. Voor de uitvoering van de fysieke vernieuwing van De Wierden en nieuwbouw Van Eesterenplein, alsmede investeringen in het groot onderhoud door gemeente zijn reeds afspraken gemaakt. Voor een uitgebreidere toelichting op de Integrale Wijkaanpakken en acties per wijk wordt verwezen naar de convenanten.

Trekker: de partners zoals genoemd in samenwerkings- of uitvoeringsconvenanten voor de IWA-wijken. Over uitvoering en bekostiging zijn reeds afspraken. Ook de politie heeft aangegeven partner te zijn.

2. Uitvoering 40+wijken aanpak

Conform de aanvraag 'Leefbaarheidsaanpak 40+wijken zetten partners in het 40+wijkengebied (Stedenwijk-Noord, Staatsliedenwijk, Kruidenwijk, Almere Centrum) gezamenlijk in op 'Ontwikkelen' bij jeugd en het 'Meedoen' van iedereen om zo een structurele bijdrage te leveren aan het sociale weefsel in deze relatief jonge doorstroomwijken. De filosofie van de hele aanpak is: maak werk met werk, betrek elkaar bij waar je mee bezig bent, zorg voor een blijvend effect met incidenteel geld en bovenal: doe nooit iets alleen. Op die manier bouwen we ook met de uitvoering van de aanpak aan een (ook professioneel) netwerk in de wijk. Voor een uitgebreidere toelichting van de 40+wijken-aanpak wordt verwezen naar de aanvraag 'Leefbaarheidsaanpak 40+'.

Trekker: Gemeente Almere (PBS) voor programma al geheel en per actie is er een partner trekker. Ook de politie heeft aangegeven partner te zijn. Over uitvoering en bekostiging zijn reeds afspraken gemaakt en uitvoering loopt.

3. Leefbaarheidsaanpakken

De invulling van de leefbaarheidsaanpak is minder intensief dan de integrale wijkaanpak en varieert qua omvang en hangt af van de specifieke knelpunten in de wijk op gebied van beheer openbare ruimte, veiligheid, activering, armoede, schooluitval/ leerachterstand et cetera. In 2012 wordt gewerkt aan leefbaarheidsaanpakken in De Werven/De Hoven, Molenbuurt en Tussen de Vaarten. Voor een

gedetailleerder overzicht van de acties/inzet per wijk wordt verwezen naar de samenwerkingsovereenkomsten voor de leefbaarheidsaanpak.

Trekker: De directeuren van de corporaties zijn trekkers van de leefbaarheidsaanpakken. Alliantie Flevoland voor de De Werven, De Hoven en het noordelijk deel van Haven Centrum. De leefbaarheidsaanpakken van de Molenbuurt en Tussen de Vaarten worden getrokken door respectievelijk Goede Stede en Ymere. Bij strubbelingen in de uitvoering zoeken zijn contact met de contactwethouders van het stadsdeel waarin de betreffende wijk ligt. De contactwethouder onderneemt geen inhoudelijke actie, maar agendeert de zaak in het college van B&W. De gebiedsmanagers van de stadsdelen faciliteren de samenwerking tussen corporatiedirecteuren en wethouders. De politie heeft aangegeven een partner te zijn.

4. Gebiedsmanagement Almere Poort opzetten

Voor het gebied is nog geen programmaplan gemaakt. Voor de komende jaren is duidelijk dat het gebiedsmanagement (versneld) moet worden opgebouwd. Almere Poort heeft behoefte aan zogenaamde 'PoortMakers': individuen die vanuit hun burgerschap en/of professionele opdracht bij willen dragen aan de integrale ontwikkeling van Almere Poort. Op zo'n manier dat de traditionele, 7-jaarlijkse verhuiscyclus in Almere doorbroken wordt en inwoners echt 'aarden' in Poort en het tot hun thuis maken. Een ander heel specifiek punt voor Almere Poort is het particulier opdrachtgeverschap. Bewoners zitten langer 'in het zand' en verdere ontwikkeling van het tijdelijk beheer is daarom erg belangrijk.

Trekker: Voor het Europakwartier (het deel van van Almere Poort waar het sociale huurdeel zich op dit moment concentreert) zet Ymere gebiedsmanagement op. De gemeente Almere (PBS) is verantwoordelijk voor het opzetten van het gebiedsmanagement in heel Almere Poort. De politie heeft aangegeven partner te willen zijn.

5. Opstellen Wijkactieplannen (WAP's)

Een wijkactieplan is een door bewoners en/of ondernemers opgesteld tastbaar plan, dat uitgevoerd wordt door bewoners zelf, gemeente of andere maatschappelijke partners. Het speelt in op de energie die in een wijk aanwezig is, initiatief van bewoners en/of ondernemers staat centraal. In 2012 wordt in vijf wijken gewerkt aan een wijkactieplan. Welke wijken aan bod komen in 2012 zal pas in de loop van het jaar duidelijk worden. Het bespreken van de 'Staat van de stad' speelt daarin een rol. Uitgangspunt is dat dubbelingen in bewonersparticipatie in wijken wordt voorkomen.

Trekker: Het initiërend trekkerschap van de WAP's ligt bij de bewoners en ondernemers. Alle in een gebied aanwezige (professionele) partners faciliteren het proces van opstellen en uitvoeren. Voor uitvoering wordt (zoveel mogelijk) aangesloten bij bestaande werkzaamheden of werk dat in voorbereiding is. Dit geldt voor de gemeente (PBS coördineert) en voor partners in de betreffende wijk.

6. Definiëren proces wijkaanpakken: van analyseren van dynamiek tot bepalen samenwerking

2012 gaan we benutten om licht en gericht met elkaar in gesprek te gaan over de staat van de stad, en de prioriteiten en acties die daar volgens ons aan verbonden moeten worden. Hier leggen we de verbinding met het monitoringssysteem dat op dit moment wordt gebouwd. Naar verwachting wordt begin 2012 een prototype gepresenteerd. Het Early Warning Systeem wordt opgezet voor vroegtijdige signalering, maar het uitgangspunt voor het systeem is het faciliteren van het gesprek over de dynamiek in de stad. Het systeem kan een belangrijke rol spelen in het analyseren van de staat van de wijken, gesprekken met de mensen in het veld en kan de basis vormen voor het preventief handelen van (betrokken) partijen. Deze methode van analyse biedt nieuwe kansen.

In 2012 hebben de partners in de wijkaanpakken gedefinieerd hoe we de nieuwe analyse methodes benutten en op welke manier we vervolgens samenwerken. Hierbij gaat het om de wijze van aanpak van een wijk, de inzet van menskracht en middelen.

Trekker: gemeente Almere (PBS).

Partners: de Alliantie Flevoland, Ymere, GoedeStede, De Schoor en Politie

Talenten benutten

State of the art

Almeerse werkgevers zien zich gesteld voor een groeiende mismatch tussen vraag en aanbod van arbeid. Hierin is Almere niet uniek, want het is een ontwikkeling die ook landelijk zichtbaar wordt. Uit de sectoren techniek en zorg komen nu al signalen over een tekort aan arbeidskrachten, of is de verwachting dat dit binnen een aantal jaren het geval zal zijn. Een sleutel in het aanpakken van deze ontwikkeling c.q. opgave is een betere afstemming van onderwijs(competenties) op de arbeidsmarkt en vice versa. Met een aantal inspanningen onder thema Ondernemende Jeugd willen partners in de stad een bijdrage leveren aan het aanpakken van deze uitdaging.

Aan de andere kant is momenteel sprake van een onbenut arbeidspotentieel, een groep mensen die door welke reden dan ook buiten het arbeidsproces is komen te staan. Als gevolg van het huidige economische klimaat is deze groep sterk aan het groeien. Door krapte op de arbeidsmarkt neemt de werkloosheid onder met name lager opgeleide mensen sterk toe.

Naast mensen die vanuit werk of opleiding thuis komen te zitten bestaat deze groep ook uit kwetsbare mensen, die zorg en ondersteuning nodig hebben om te kunnen functioneren in de samenleving. Mensen die voor hun ontwikkeling profijt hebben bij werk in sociale werkplaatsen of dagbestedingsprogramma's, en daarmee hun bijdrage kunnen leveren aan de maatschappij. Het huidig economisch klimaat heeft echter ook een negatief effect op de beschikbare arbeidsplaatsen voor deze laatste groep.

Ambitie

Een bijdrage leveren aan het in het arbeidsproces betrekken van mensen die aan de zijlijn van de arbeidsmarkt staan en daarmee zoveel mogelijk alle talenten in de stad benutten, met name voor die sectoren waar zich een tekort aan arbeidskrachten manifesteert of dreigt.

Hoe gaan we dat doen?

- Enthousiasmeren van werkgevers in de stad om mensen die zich momenteel in de participatiecategorieën 3, 4 en 5 bevinden in te zetten in hun bedrijfsvoering.
- Bestaande infrastructuur voor het bijeenbrengen van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt, ook als het gaat om de arbeidsmarkt voor meer kwetsbare groepen, zoveel mogelijk ontschotten en stroomlijnen.

De participatieladder geeft via zes treden het niveau van participatie van iemand aan:

1. *geïsoleerd*
2. *sociale contacten buiten de deur*
3. *deelname aan georganiseerde activiteiten*
4. *onbetaald werk*
5. *betaald werk met ondersteuning*
6. *betaald werk.*

Thema uitgewerkt naar acties

Parallel aan het opstellen van de Agenda van de Stad is een manifest opgesteld dat oproept tot uitvoering van de acties van de Agenda van de Stad. Werkgevers in de stad worden in 2012 opgeroepen zich te verbinden aan het manifest. De in het manifest benoemde acties:

1. Gericht inkoopbeleid

De grote werkgevers in Almere kunnen met gericht inkoopbeleid een belangrijke bijdrage leveren aan de deelname aan het arbeidsproces van mensen die nu aan de zijlijn staan en daarmee aan de ontwikkeling van deze mensen en het benutten van hun talenten. Met het manifest Talenten Benutten moedigen we werkgevers aan bij hun inkoopbeleid als voorwaarde te stellen dat een bepaald percentage van de loonsom, werkvoorraad of fte's wordt ingevuld door mensen uit participatiecategorieën 3, 4 en 5.

Trekker: de initiatiefnemers van het manifest: VBA, De Schoor, gemeente Almere.

2. Eén loket voor vraag en aanbod

Met één loket voor vraag naar en aanbod van arbeid, en de koppeling van bemiddeling en begeleiding hieraan, zal efficiënter gematcht kunnen worden in de arbeidsmarkt en kan voordeel behaald worden voor de inzet van onbenut arbeidspotentieel.

Gemeente Almere zal zich, waar mogelijk ondersteund door de partijen die het manifest ondertekenen, inspannen om één loket te realiseren waar al het aanbod van arbeid wordt samenbracht, zodat werkgevers hier gericht een match kunnen maken. De inspanningen via de EDDBA en het Werkgeversserviceteam zullen hier zoveel mogelijk met elkaar verknoopt worden. Ook is er aandacht voor het netwerk van werkgevers en werkgerichte benadering vanuit de aanbieders van dagarrangementen voor mensen in participatiecategorieën 1,2 en 3.

In 2012 is gedefinieerd hoe het loket vorm krijgt en hoe dit vanaf 2013 wordt geïmplementeerd.

Trekker: Gemeente Almere (PZ). Partners: Almere Werkt (Tomingroep), Triade, Kwintes, De Schoor, ea.

3. Ambassadeurs

Het manifest is een middel om op een positieve manier werkgevers in de stad aan te moedigen om met hun eigen behoefte aan geschoold personeel een bijdrage te leveren aan een maatschappelijke opgave in de stad. Het manifest roept op tot gericht inkoopbeleid en daarmee een bijdrage te leveren aan de participatie aan de arbeidsmarkt van mensen in participatiecategorieën 3, 4, en 5. Om ook na de lancering van het manifest zoveel mogelijk werkgevers het manifest te laten ondertekenen gaan in de eerste helft van 2012 ambassadeurs actief op pad. Deze ambassadeurs zijn wethouders Ineke Smidt, Rene Peeters en Ben Scholten, Hans Marsé (VBA) en Han Jetten (De Schoor). Ook Ruud Steven (Triade) en Ronald Wilcke (ROC Flevoland) zijn ambassadeurs van het manifest.

Trekker: de initiatiefnemers van het manifest: VBA, De Schoor, gemeente Almere.

Het Manifest Talenten Benutten is begin januari tijdens de nieuwjaarsbijeenkomst van de VBA gepresenteerd en door de eerste partijen ondertekend. Verdere ondertekening vindt plaats via internet.

4. Uitvoering

Verantwoordelijkheid

De verantwoordelijkheid van de uitvoering van de acties in deze Agenda ligt in eerste instantie bij de benoemde trekkers. Let wel, de Agenda is een product van samenwerking en gaat over samenwerking. Bij elke actie zijn meerdere partijen betrokken, partijen die elkaar in sommige gevallen niet in de dagelijkse praktijk tegenkomen. Een trekker van een actie benoemd onder de Agenda richt weinig uit als hij in zijn eentje opereert of op zichzelf is aangewezen. De ondertekende partijen van deze Agenda zullen zich dan ook gezamenlijk inspannen voor het succes van de Agenda van de Stad.

Dynamisch werkdocument

De Agenda van de Stad is een dynamisch werkdocument voor de samenwerking van de stedelijke partners. Dat de Agenda dynamisch is, betekent dat de focus van samenwerking, de inzet van partijen en effecten daarvan, periodiek tegen het licht worden gehouden. Dit zal gebeuren in een jaarlijkse cyclus waarbij signalen uit het veld een sturende rol hebben voor de eventuele herijking van de agenda. Deze jaarlijkse evaluatie en herijking vindt plaats tijdens jaarlijks terugkerende stadsbrede overleggen. Er zal zoveel mogelijk worden aangesloten bij momenten dat de partners elkaar al ontmoeten.

Sturende rol voor signalen uit het veld: frontlijnsturing

De frontlijnsturing wordt gekoppeld aan de Agenda van de Stad. Vorm en inhoud geven aan natuurlijke vernieuwing betekent weten wat er in de wijken, buurten en straten van de stad speelt, wat de urgenties en wat de kansen zijn. Natuurlijke vernieuwing gaat immers over het benutten van de eigen energie en ideeën uit de stad en het inspelen op kansen van gebieden. Bij de jaarlijkse evaluatie en herijking moet een belangrijke rol zijn weggelegd voor de zogenaamde frontlijnwerkers: onze medewerkers in het veld. Daarnaast kunnen zij een belangrijke rol spelen in het vertalen van vragen in een gebied naar actie en beleid en in het activeren van bewoners en ondernemers om zelf een bijdrage te leveren. Gemeente Almere voert momenteel pilots uit op basis waarvan begin 2012 advies wordt uitgebracht over hoe frontlijnsturing in de gemeentelijke organisatie kan worden gebod. Verschillende partners hebben dezelfde intentie uitgesproken.

Jaarlijkse evaluatie en herijking

De jaarlijkse evaluatie en herijking van de Agenda van de Stad sluit zoveel als mogelijk aan op de planning & control cycli van de partners in de stad. Dit betekent dat elk jaar direct na de zomer een stadsbreed overleg plaatsvindt waarbij de focus en inzet van de samenwerking van verschillende partijen voor het komende jaar wordt gedefinieerd.

In de eerste maanden jaar (februari/maart) bespreken we staat van de stad. Daarvoor benutten we het proces zoals dat is beschreven in het thema "Vitale wijken". Ook maken we gebruik van monitorings- en onderzoeksgegevens van partners. Dit doen we op strategisch niveau, maar we gaan ook het contact leggen met de veldwerkers zoals onderwijzers, politie en welzijnswerkers en gebiedsconsulenten/managers van corporaties. Voor de zomer (april/mei) bepalen we met elkaar de 'longlist' met aandachtspunten. Gedurende zomer gaan de partijen aan de slag met hun huiswerk en direct na de zomer (september) vindt de definitieve prioritering plaats en wordt inzet bepaald. Het actualiseren van de Agenda van de Stad is in de loop van november gereed. Daarna volgt besluitvorming. In dit proces proberen we zoveel mogelijk gebruik te maken van momenten dat partners elkaar al ontmoeten. We streven naar twee 'big bang' momenten per jaar (één in voorjaar en één in najaar) waar we met elkaar zoveel in één keer zoveel mogelijk zaken met elkaar bespreken en besluiten.

Faciliteren en organiseren

Het hierboven beschreven proces wordt gefaciliteerd vanuit de gemeente. Binnen de gemeente wordt hiervoor een klein kernteam ingericht. Zij zal zowel naar de partners toe als intern de spil voor de Agenda van de Stad zijn. Alle betrokken partners leveren waar nodig (gevraagd en ongevraagd) een bijdrage aan de (1) inventarisatie staat van de stad (via bilaterale gesprekken en tafeltjessessies), (2) opstellen van de longlist (in themagroepen), en (3) de Almereconferentie en de afronding van de agenda (stadsbrede bijeenkomst en bilaterale afstemming).

Almere Tafel

Eens per jaar vindt overleg plaats tussen Almere en de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (ook WWI). In het proces van de evaluatie en herijking van de Agenda van de Stad definiëren de stedelijke partners het onderwerp van de komende Almere Tafel.

februari/maart

april/mei

september-november

1
**STAAT VAN
DE STAD**

2
**LOGLIST
AANDACHTS
PUNTEN**

3
**PRIORITAIRE
AANDACHTSPUNTEN
+ACTUALISATIE AGENDA**

- Signalen frontlijnwerkers
- Early warning systeem
- Sociale atlas Almere
- Overige statistieken partners

- brede bijeenkomst
- bilaterale gesprekken

- themagroepen

- brede bijeenkomst
- bilaterale gesprekken

Colofon

De Agenda van de Stad 2012-2015 is van:

Almeerse Scholengroep

PRO Almere

Amarantis

ROC Flevoland

Hogeschool Windesheim

De Schoor

Woningstichting Goede Stede

de Alliantie Flevoland

Ymere, locatie Almere

Kamer van Koophandel Gooi-, Eem en Flevoland

Vereniging Bedrijfskring Almere

Winkeliersvereniging BuitenMere

Winkeliersvereniging Doemere

Ondernemers Vereniging Stadshart Almere (OVSA)

Belangen Vereniging Ondernemers Almere Haven (BVOAH)

Politie Flevoland

Zorggroep Almere

Urban Interest

Buitenmere Properties

Corio

Unibail Rodamco

Maceka

FlevoInvest

Annexum

Gemeente Almere

Binnen de Gemeente Almere zijn de volgende diensten en afdelingen betrokken bij de Agenda van de Stad: Dienst Stedelijke Ontwikkeling, Publiekszaken, Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling, Stadsbeheer, het kabinet/veiligheidsteam en Programmabureau Stad.

December 2011

Regie

Gemeente Almere, Programmabureau Stad

Penvoering

Thijs van der Steeg (Gemeente Almere, Programmabureau Stad) en Judith Lekkerkerker (CO-URB)